

Za zdaj še domače igrišče

V ljubljanskem Kinodvoru nočjo premiera filma Kaj boš počel, ko prideš ven od tu? režiserja Saša Podgorška

Tanja Lesničar - Pučko

LJUBLJANA – Režiser Sašo Podgoršek se je to jesen, na filmskem festivalu Liffe in na portoroškem Festivalu slovenskega filma, predstavil kar z dvema filmoma, z novim plesnim filmom *Kaj boš počel, ko prideš ven od tu?* v produkciji En-Knap in z dokumentarcom o Laibachovi turneji po ZDA z naslovom *Razdržene države Amerike*. Za plesni film je v Portorožu prejel kar tri nagrade, nagrado za najboljši srednjemetražni film, Kodakovo nagrado za fotografijo in nagrado za montažo. Nočjo se s premiero v Kinodvoru začelja njegova pot po rednih sporedih slovenskih kinematografov.

Portoroška nagrada je že druga nagrada za plesni film, ki ste jo dobili na Festivalu slovenskega filma. Že ob prvi, ki vam jo je leta 1997 prinesel *Vrtoglavi ptič*, je bilo precej hrupa, saj plesni film do takrat pri nas še ni dobil nagrade za najboljši film?

Res je, pred leti smo dobili za *Vrtoglavega ptiča* nagrado za najboljši film festivala, in ker so takrat nekateri menili, da ni prav, da se zanjo lahko potegujejo tudi krajši filmi, so naslednje leto pravila spremenili. Film *Kaj boš počel, ko prideš ven od tu?* je dolg 52 minut in je v bistvu en tak kratek celovečerni film.

Kaj se s filmom dogajalo od festiva do nočnejše premiere?

Sprejeli so ga v uradno selekcijo filmov rotterdamskega filmskega festivala, tako da gremo konec meseca

na Nizozemsko. Pričakujem, da se bomo tam srečali z ljudmi, promoterji in distributerji, ki bodo morda film povabili še kam drugam. Dotlej ga bodo predvajali v Kinodvoru, potem pa po kinoart mreži tudi v drugih slovenskih mestih, verjetno tudi v Trbovljah in Brežicah, kjer imava z Iztokom Kovačem »svoje« občinstvo.

Kako je s tradicijo plesnega filma pri nas in v tujini?

Kolikor je meni znano, je bila pri nas precej močna televizijska produkcija, ki jo je trasirala avtorica Majna Sevnik. V tujini pa so hkrati s kulturnimi plesnimi predstavami v osemdesetih letih začeli nastajati tudi zelo dobri filmi, ki so nakazali neko novo dimenzijo vizualne izkušnje. Posebej se spominjam izdelkov skupin DV8 iz Anglije in Rosas iz Belgije. Vsi ti filmi ne morejo biti mainstream, imajo pa zvesto in zahtevno publiko.

Vrtoglavega ptiča je vendarle videlo zelo veliko ljudi. Morda zaradi priključitve plesne skupine En-Knap?

Ja, mednarodna plesna skupina En-Knap je v dobrih desetih letih postala

Skozi trboveljske podobe kažemo, upam, univerzalne in vsem razumljive podobe.

institucija na svojem področju in upoštevanja vredna referenca; tako sta bila filma *Dom svobode* in *Vrtoglavi ptič* na številnih festivalih, prejela sta precej nagrad, uvrščajo ju v svetovne retrospektive plesnih filmov, predvajalo ju je veliko televizij, med drugim ju hrani tudi arhiv pariškega centra Georges Pompidou.

Tudi film *Kaj boš počel, ko prideš ven od tu?* je zaznamovan z za vaše filme tako tipično trboveljsko ikonografijo. Tokrat ste se spustili v rudnik. Ste zdaj prišli temu okolju do dna?

Do dna še ne, čeprav smo bili tokrat precej globoko. Res je, da sva z Iztokom že ob tem zadnjem filmu premišljevala, da bi zamenjala igrišče, iskala sva lokacije, v igri je bil Neapelj, med drugim sem razmišljal tudi o breztežnostnem prostoru, ki sem ga nad Moskvo okusil s Peljhanom in Marcelom Li Antunezom, bivšim vodjem skupine *La Fura dels Baus*, takrat se mi je zazdelo, da bi Izток in njegova jata morali dobiti to priložnost in izkušnjo, a vse to še lahko počaka. Trbovlje so nekaj posebnega, tam smo na domačem terenu, ne »igramo« v gosteh.

Se vam kdaj zazdi, da bi že lahko na neki način postali ujetnik trboveljskih podob?

Niti ne. Skozi trboveljske kažemo, upam, univerzalne in vsem razumljive podobe.

Tokrat je v filmu prvič tudi besedilo. Kako ste zadovoljni s tem elementom?

Saša Podgoršek Foto: Jaka Adamič

Film je nastal po predlogi En-knapove predstave S.K.I.N., ki se je navdihovala pri Malapartejevemu romanu *Koča*, in tako so tudi dialogi med igralci odmev tega romana. S tem elementom sem zelo zadovoljen.

Reči moram, da so mi po dveh mesecih, odkar sem videla film, ostale v spominu predvsem izjemno močne podobe, besede pa zelo malo...

To je normalno, film je v izhodišču praj medij slike in zvoka kot pa govorjenega besedila. V naših filmih je to še posebej očitno. Dialogi, nekateri so jih označili za beckettovski, so v našem zadnjem filmu orodje, s ka-

terim nakažemo temo, in so povezovalni mostovi med posameznimi sekvencami, vsekakor nekaj, brez česar ta film ne bi bil takšen, kot je.

In kaj je z dokumentarcom o Laibachu?

Premiera je bila na Liffu, po portoroškem festivalu sta sledili zelo zanimivi projekciji v Beogradu in Sarajevu neposredno pred Laibachovim koncertom, na katerih je tisoč petsto gledalcev/poslušalcev med prizori glasno »navijalo«, ploskalo in kričalo. Mute Records bo film kmalu izdal na DVD-ju, dogovarjam pa se tudi že za kinodistribucijo.◀